

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en van diverse besluiten van de Vlaamse Regering met het oog op het uitvoeren van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en andere financiële en technische aanpassingen

1. HET KERNTAKENPLAN ONROEREND ERFGOED

Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 vermeldt op pg. 9: *“We kiezen voor een slanke Vlaamse overheid, die betere resultaten levert met minder maar meer doelgericht ingezette middelen. In elk beleidsdomein waarop de Vlaamse overheid actief is, wordt tegen 1 januari 2015 een kerntakenplan opgemaakt, dat aangeeft welke van de huidige activiteiten van de departementen en agentschappen meer en minder essentieel zijn om de beleidsdoelstellingen te bereiken en de dienstverlening te verzekeren. Elk domein komt daarbij, na het nodige politiek-ambtelijke overleg, tot een lijst van af te bouwen activiteiten. De middelen die daardoor vrijkomen, worden deels ingebracht in de noodzakelijke besparingsoperatie, en, indien mogelijk, deels aangewend om kerntaken te versterken, bijvoorbeeld door informatiseringstrajecten.”*

Bij de opmaak van het kerntakenplan Onroerend Erfgoed is uitgegaan van de strategische en operationele doelstellingen uit de Beleidsnota Onroerend Erfgoed 2014-2019 en de doelstellingen m.b.t. de recurrente werking. Bijkomend is vertrokken van de kernprocessen van het agentschap Onroerend Erfgoed zoals deze in de loop van 2014 – als een gevolg van de toen nakende inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet en bijhorend besluit – werden uitgetekend. Deze zeven kernprocessen zijn:

- 1° het erfgoedbeleid voorbereiden en evalueren;
- 2° erfgoedwaarden onderzoeken om instrumenten voor behoud in te zetten;
- 3° adviezen en toelatingen geven over ontwikkelingen met impact op onroerend erfgoed;
- 4° het beheer van onroerend erfgoed begeleiden;
- 5° erfgoedactoren erkennen en/of subsidiëren;
- 6° het onroerenderfgoeddepot beheren;

7° informatie over het onroerend erfgoed beheren en verspreiden.

De voorstellen die in het kerntakenplan Onroerend Erfgoed geformuleerd worden voor afbouw en optimalisatie vertrekken vanuit volgende algemene principes:

- 1° het agentschap focust zich op het beschermd onroerend erfgoed;
- 2° het agentschap zorgt voor een efficiënte inzet van de erfgoedconsulenten op de prioritaire taken en bouwt de niet-prioritaire taken af
- 3° het agentschap zet daarnaast sterk in op het begeleiden van de gemeenten via deling van kennis en expertise om hun verantwoordelijkheden ten aanzien van het onroerend erfgoed goed te kunnen opnemen, zowel binnen de formele erkenning als daarbuiten;
- 4° we zorgen ervoor dat gemeenten hun autonomie en bevoegdheden volledig en volwaardig kunnen uitoefenen;
- 5° we versterken het pakket van taken en bevoegdheden voor de onroerenderfgoedgemeenten.

2. DE TOETSING VAN HET KERNTAKENPLAN ONROEREND ERFGOED OVEREENKOMSTIG DE BESLISSING VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 20 MAART 2015

Na de opmaak van het kerntakenplan Onroerend Erfgoed is een afweging gebeurd t.a.v. volgende vijf beleidsinstrumenten: eigen dienstverlening, regelgeving, handhaving en inspectie, vergunningen/erkenningen en subsidies (cf. VR 2015 2003 MED.0149/2).

De in het kerntakenplan Onroerend Erfgoed opgenomen voorstellen m.b.t. de af te bouwen, over te dragen, of te optimaliseren processen, dragen vooral bij tot een meer resultaats- en klantgerichte oriëntering van de eigen dienstverlening en vergunningen/erkenningen. Daarnaast draagt één voorstel bij tot de heroriëntering van subsidies (nl. de optimalisatie van de toekenning van erfgoedpremies). Tenslotte is voor een aantal voorstellen een wijziging van de bestaande regelgeving noodzakelijk, wat tegelijk een optimalisatie van die regelgeving impliceert.

3. AANPASSING VAN DE (ONROERENDERFGOED)REGELGEVING N.A.V. HET KERNTAKENPLAN ONROEREND ERFGOED

Het kerntakenplan Onroerend Erfgoed bevat een aantal beslissingen die een aanpassing van de onroerenderfgoedregelgeving en andere regelgeving vereisen. Meer bepaald volgende bepalingen noodzaken een aanpassing van bestaande regelgeving:

- het schrappen van het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed m.b.t. onroerend erfgoed opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed en de vastgestelde inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde (wijziging decreet);
- het schrappen van het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed over aanvragen voor werken op percelen palend aan beschermde monumenten (wijziging besluit);
- het schrappen van het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed m.b.t. functiewijzigingen voor zonevreemde gebouwen opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed (wijziging besluit);
- het uitbreiden van de opdracht van erkende onroerenderfgoedgemeenten met de bekrachtiging van archeologienota's (wijziging decreet en wijziging besluit);

- het schrappen van de formele aanvraag en goedkeuring van de aanvraag tot opmaak van een beheersplan (wijziging besluit);
- het verplicht maken van een motivering voortbouwend op het beheersplan voor alle door een beheersplan niet-vrijgestelde toelatingsplichtige handelingen door de aanvrager (wijziging decreet en besluit);
- het focussen op beschermd erfgoed waardoor het toekennen van de Onroerenderfgoedprijs enkel gebeurt voor projecten m.b.t. beschermd erfgoed of erfgoedlandschappen (wijziging decreet en besluit).

De wijzigingen aan het Onroerenderfgoeddecreet en andere decreten maakten onderwerp uit van het decreet houdende wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen”. Dit wijzigingsdecreet werd door het Vlaams Parlement in plenaire zitting van 6 juli 2016 goedgekeurd en op 15 juli 2016 door de Vlaamse regering goedgekeurd, bekrachtigd en afgekondigd.

In dit verslag aan de Vlaamse regering worden de noodzakelijke wijzigingen aan het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot vaststelling van lijst van toelaatbare zonevreemde functiewijzigingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2010 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en haar bijlagen, besproken.

Daarnaast wordt een beperkt aantal technische reparaties doorgevoerd. Deze betreffen o.m. het schrappen van definities uit het Onroerenderfgoedbesluit nadat deze werden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet en het aanpassen van terminologie in functie van uniformiteit of afstemming met andere regelgeving (Omgevingsvergunningsbesluit).

4. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN HET WIJZIGINGSBESLUIT

HOOFDSTUK 1. WIJZIGINGEN VAN HET ONROERENDERFGOEDBESLUIT VAN 16 MEI 2014

Artikel 1

Betreft een technische reparatie. De definitie van “monument, bestemd voor de erkende eredienst” werd ingevoegd in het Onroerenderfgoeddecreet bij “decreet van 15 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen”. Hierdoor kan de definitie in het Onroerenderfgoedbesluit (art. 2, 16°) worden geschrapt.

Artikel 2

Het Onroerenderfgoedbesluit bepaalt in artikel 3.2.1, 5° dat erkende onroerenderfgoedgemeenten de toelatingen, adviezen en meldingen die zij afleveren in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet en bijhorend besluit moeten bijhouden in een digitaal register dat digitaal raadpleegbaar is door het agentschap Onroerend Erfgoed. Door het uitbreiden van de opdracht van erkende onroerenderfgoedgemeenten met het bekrachtigen van archeologienota's en nota's, moeten deze

beslissingen ook mee opgenomen worden in het digitaal register. De opname in het register dient te gebeuren binnen een ordetermin van 10 dagen volgend op de beslissing. Bij meldingen van vooronderzoek met ingreep in de bodem gebeurt de opname in het register binnen een ordetermin van 10 dagen volgend op de 15 dagen na ontvangst van de melding.

Artikel 3

Betreft een technische reparatie. De vrijstelling van melding van het voornemen om een archeologisch artefact of een archeologisch ensemble buiten het Vlaamse Gewest te brengen, vermeld in artikel 5.2.3, tweede lid van het Onroerendergoedbesluit werd bij “decreet van 15 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen” ingevoegd in artikel 5.2.3 Onroerendergoeddecreet. Hierdoor kan het tweede lid van artikel 5.2.3 in het Onroerendergoedbesluit worden geschrapt.

Artikel 4

Voor de vaststelling van de gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt wordt voorgesteld te procedure te vereenvoudigen. Deze vereenvoudiging komt neer op een tweemaandelijks vaststelling door het hoofd van het agentschap Onroerend Erfgoed (zie verder onder **artikel 31**) in plaats van een vaststelling door de minister. Over de vaststelling wordt zesmaandelijks gerapporteerd aan de Vlaamse Regering.

Artikel 5 en artikel 6

De privacycommissie verleent geen machtiging voor het aanleveren van het rijksregisternummer van de zakelijkrechthouder of gebruiker van het archeologische ensemble door de erkende archeoloog in de (archeologie)nota. Om die reden wordt in artikel 5.4.5 en artikel 5.4.6 van het Onroerendergoedbesluit de betreffende bepalingen geschrapt.

Artikel 7

Artikel 5.4.7 van het Onroerendergoedbesluit stelt dat administratief beroep kan worden ingesteld als het agentschap de archeologienota weigert of er voorwaarden aan koppelt. Als gevolg van het uitbreiden van de opdracht van erkende onroerendergoedgemeenten met de bekrachtiging van archeologienota's moet worden toegevoegd dat ook tegen dergelijke beslissingen van erkende onroerendergoedgemeenten een administratief beroep kan worden ingediend.

Artikel 8

De privacycommissie verleent geen machtiging voor het aanleveren van het rijksregisternummer van de zakelijkrechthouder of gebruiker van het archeologische ensemble door de erkende archeoloog in de nota. Om die reden wordt in artikel 5.4.9 van het Onroerendergoedbesluit de betreffende bepaling geschrapt.

Artikel 9

Artikel 5.4.10 van het Onroerendergoedbesluit stelt dat administratief beroep kan worden ingesteld als het agentschap de nota weigert of er voorwaarden aan koppelt. Als gevolg van het uitbreiden van de opdracht van erkende onroerendergoedgemeenten met de bekrachtiging van nota's moet worden toegevoegd dat ook tegen dergelijke beslissingen van erkende onroerendergoedgemeenten een administratief beroep kan worden ingediend.

Artikel 10

Artikel 5.4.13 van het Onroerendergoedbesluit wordt aangepast opdat (archeologie)nota's, bekrachtigd door erkende onroerendergoedgemeenten, aan het agentschap worden bezorgd door de erkende onroerendergoedgemeente en in voorkomend geval aan de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst waar de erkende onroerendergoedgemeente deel van uitmaakt. Archeologienota's en nota's die worden bekrachtigd door het agentschap worden in voorkomend geval bezorgd aan de erkende intergemeentelijke onroerendergoeddienst. Als de archeologienota of de nota betrekking heeft op percelen die op het grondgebied van verschillende gemeenten liggen, bezorgt het agentschap de bekrachtigde archeologienota of nota aan de erkende onroerendergoedgemeente.

Artikel 11

Bij de opmaak en goedkeuring van beheersplannen voor beschermd onroerend erfgoed wordt gestreefd naar 1° een maximale lijst van handelingen die vrijgesteld worden van melding of toelating en 2° een minimale lijst van handelingen waarvoor een toelating vereist is. Voor deze tweede categorie van handelingen wordt gevraagd in de toelatingsaanvraag uitdrukkelijk een motivering mee te geven hoe deze voortbouwen op de visie op beheer van het beschermde goed zoals bepaald in het goedgekeurde beheersplan. Deze bijkomende motivering wordt geregeld door de toevoeging van een tweede lid aan artikel 6.2.2 van het Onroerendergoedbesluit.

Artikel 12

Betreft een technische reparatie. Het vierde lid van art. 6.2.5 van het Onroerendergoedbesluit wordt verplaatst naar art. 6.3.12 van het Onroerendergoedbesluit. Art. 6.2.5 is overeenkomstig artikel 6.2.1 immers niet van toepassing op beschermingsbesluiten opgemaakt overeenkomstig het Onroerendergoeddecreet. Dit leidt ertoe dat voor de oude beschermingsbesluiten stads- en dorpsgezichten voor sloop en het optrekken van gebouwen een toelatingsplicht geldt, terwijl voor de nieuwe beschermingsbesluiten er voor dezelfde handelingen een meldingsplicht van toepassing is. Om deze ongelijkheid ongedaan te maken, wordt de toelatingsplicht voor sloop en het optrekken van gebouwen in beschermde stads- en dorpsgezichten verplaatst naar art. 6.3.12 opdat deze van toepassing is voor zowel de oude als de nieuwe beschermingsbesluiten.

Artikel 13

Betreft een technische reparatie. Met de aanpassing van de term "werken" naar "handelingen" wordt de terminologie doorheen het ganse Onroerendergoedbesluit in overeenstemming gebracht.

Bijkomend wordt, naar analogie met de bepaling in artikel 11.2.18, 2° van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 voor alle door een beheersplan niet-vrijgestelde toelatingsplichtige handelingen een motivering door de aanvrager, voortbouwend op het beheersplan, verplicht gemaakt.

Artikel 14

Betreft een technische reparatie. Met de aanpassing van de term "werken" naar "handelingen" wordt de terminologie doorheen het ganse Onroerendergoedbesluit in overeenstemming gebracht.

Bijkomend wordt, naar analogie met de bepaling in artikel 11.2.18, 2° van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 voor alle door een beheersplan niet-vrijgestelde toelatingsplichtige handelingen een motivering door de aanvrager, voortbouwend op het beheersplan, verplicht gemaakt.

Het nieuwe vijfde lid van art. 6.3.12 van het Onroerenderfgoedbesluit is het resultaat van het verplaatsen van het vierde lid van art. 6.2.5 van het Onroerenderfgoedbesluit. Art. 6.2.5 is overeenkomstig artikel 6.2.1 immers niet van toepassing op beschermingsbesluiten opgemaakt overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet. Dit leidt ertoe dat voor de oude beschermingsbesluiten stads- en dorpsgezichten voor sloop en het optrekken van gebouwen een toelatingsplicht geldt, terwijl voor de nieuwe beschermingsbesluiten er voor dezelfde handelingen een meldingsplicht van toepassing is. Om deze ongelijkheid ongedaan te maken, wordt de toelatingsplicht voor sloop en het optrekken van gebouwen in beschermde stads- en dorpsgezichten verplaatst naar art. 6.3.12 opdat deze van toepassing is voor zowel de oude als de nieuwe beschermingsbesluiten.

Artikel 15

De procedure m.b.t. de begeleiding en validatie van beheersplannen wordt vereenvoudigd door het schrappen van de formele aanvraag en goedkeuring van de aanvraag tot opmaak van een beheersplan. Dit heeft als gevolg dat de hierop betrekking hebbende onderafdelingen uit het Onroerenderfgoedbesluit worden geschrapt.

Door het schrappen van de aanvraag tot opmaak, moet bij de opmaak van het beheersplan in sommige gevallen volgende bijkomende gegevens aangeleverd worden: een voorstel voor ZEN-erfgoed, een voorstel van handelingen die vrijgesteld worden van toelating of melding, en als het beheersplan betrekking heeft op verschillende zakelijkrechthouders of gebruikers, een overzicht van hoe de participatie en communicatie over de opmaak van het beheersplan is verlopen. Ook moet bij de indiening van het beheersplan een aantal bijkomende bijlagen worden aangereikt opdat de indiener kan worden geïdentificeerd en in voorkomend geval een geschreven volmacht of schriftelijk akkoord kan worden voorgelegd.

Het expliciet uitsluiten van een uitbreiding van de oppervlakte van het gebied waarop het beheersplan betrekking heeft bij het aanpassing van het beheersplan wordt geschrapt. Deze bepaling is immers overbodig aangezien opgenomen is dat een aanpassing van het beheersplan alleen betrekking kan hebben op de wijzigingen die door het agentschap Onroerend Erfgoed worden voorgeschreven. Een uitbreiding van de oppervlakte van het gebied zal bijgevolg enkel aan de orde zijn wanneer dit expliciet door het agentschap wordt gevraagd.

Artikel 16 en artikel 17

Het focussen op beschermd erfgoed door het agentschap Onroerend Erfgoed betreft een algemeen principe dat aan de grondslag ligt van het kerntakenplan Onroerend Erfgoed. Deze focus heeft als gevolg dat het toekennen van de Onroerenderfgoedprijs enkel gebeurt voor projecten m.b.t. beschermd erfgoed of erfgoedlandschappen.

Artikel 18

De toevoeging van een nieuw lid in artikel 11.2.4 van het Onroerenderfgoedbesluit geeft uitvoering aan volgende passage uit de conceptnota "Energiezuinigheid en onroerenderfgoedzorg", pg. 5 (VR 2015 1812 DOC 1434/1BIS): *"In de onroerenderfgoedregelgeving wordt de mogelijkheid ingevoegd om premies te verlenen aan energiebesparende en energieopwekkende maatregelen in beschermde goederen. Deze premies zullen de meerkost opvangen van specifiek opgelegde technieken, materialen en toepassingen ikv besparende en energieopwekkende maatregelen die noodzakelijk zijn om de erfgoedkenmerken en –elementen te respecteren en die expliciet vermeld staan in de toelating of het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed."*

Deze premieverlening wordt mogelijk gemaakt door twee bijkomende maatregelen.

Eenzijds wordt in artikel 11.2.4. een nieuw lid toegevoegd dat het aanvragen van een erfgoedpremie voor energiebesparende maatregelen als daarvoor specifieke technieken, materialen of toepassingen worden opgelegd die vermeld zijn in een energieaudit en een meerkost met zich meebrengen, mogelijk maakt.

Om een grotere energiezuinigheid te realiseren in beschermd monumenten is het belangrijk dat de eigenaars van deze gebouwen correcte en doelgerichte informatie met betrekking tot het uitvoeren van ingrepen die de energiezuinigheid van hun eigendom en de bijhorende installaties kunnen verbeteren, verzoenbaar met de aanwezige erfgoedwaarden, ontvangen. Als de overheid het uitvoeren van een energieaudit op maat van het bouwkundig erfgoed bij de eigenaars kan stimuleren, zal dit heel wat eigenaars stimuleren om hun eigendom te laten screenen en de nodige ingrepen voor energiezuinigheid, die leiden tot een reductie van broeikasgasemissies, te realiseren. Het biedt ook zekerheid dat de energiebesparende werken zinvol zijn en laat toe om de erfgoedpremie aan verantwoorde, energiebesparende maatregelen toe te kennen.

Indien er geen specifieke eisen vanuit de erfgoedwaarden gesteld worden en het werken met courante materialen en technieken mogelijk is, komen deze werkzaamheden niet in aanmerking voor een erfgoedpremie maar kunnen ze in het kader van het Energierenovatieprogramma betaald worden. Anderzijds wordt aan het artikel 11.3.5. een 5^e punt (art. 24) toegevoegd dat het toekennen van een onderzoekspremie aan energieaudits voor beschermd monumenten mogelijk maakt.

Artikel 19

Betreft een technische reparatie. Er werd een definitie van kerkenbeleidsplan ingevoegd in het Onroerenderfgoeddecreet bij "decreet van 15 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen". Hierdoor kan de omschrijving in art. 11.2.11, eerste lid, 1° van het Onroerenderfgoedbesluit worden geschrapt.

Artikel 20

Betreft een technische reparatie. Naar analogie met artikel 11.3.4, tweede lid van het Onroerenderfgoedbesluit wordt in artikel 11.2.13 een tweede lid toegevoegd dat bepaalt dat, als andere overheidsbijdragen aangevraagd werden, bij het verzoek tot uitbetaling van het saldo duidelijkheid verschaft moet worden over het geheel van overheidsbijdragen. Indien deze de 100% overschrijden, zal de erfgoedpremie verminderd worden tot 100% van de totale en aangetoonde kostprijs.

Artikel 21

Betreft een technische reparatie. Art. 11.2.14 van het Onroerenderfgoedbesluit wordt geherformuleerd om te vermijden dat meerdere premienemers een premie aanvragen voor een zelfde eigendom om alzo het aantal premies waar men recht op heeft per kalenderjaar te omzeilen.

Artikel 22

Bij de dossiersamenstelling voor aanvragen van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure wordt toegevoegd dat er een kerkenbeleidsplan toegevoegd moet worden bij beschermd monumenten bestemd voor een erkende eredienst. Indien het kerkenbeleidsplan reeds eerder aan het

agentschap werd bezorgd, dan volstaat het in het aanvraagdossier te verwijzen naar de datum van goedkeuring van het kerkenbeleidsplan (MAGDA-principe).

Artikel 23

Betreft een technische reparatie. Met de aanpassing tot “beheersmaatregelen, werken en diensten” wordt de terminologie doorheen het ganze Onroerendergoedbesluit in overeenstemming gebracht

Artikel 24

Naar analogie met artikel 21 van dit wijzigingsbesluit wordt bij de dossiersamenstelling voor aanvragen van een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure toegevoegd dat een verwijzing naar de datum van goedkeuring van het kerkenbeleidsplan volstaat als het kerkenbeleidsplan reeds eerder aan het agentschap werd bezorgd (MAGDA-principe).

Artikel 25

Betreft een technische reparatie. Met de toevoeging van “omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen” als onderdeel van het gunningsdossier, wordt de terminologie in overeenstemming gebracht met het Omgevingsvergunningingendecreet.

Artikel 26

Artikel 25 geeft samen met artikel 17 uitvoering aan volgende passage uit de conceptnota “Energiezuinigheid en onroerendergoedzorg”, pg. 5 (VR 2015 1812 DOC 1434/1BIS): *“In de onroerendergoedregelgeving wordt de mogelijkheid ingevoegd om premies te verlenen aan energiebesparende en energieopwekkende maatregelen in beschermde goederen. Deze premies zullen de meerkost opvangen van specifiek opgelegde technieken, materialen en toepassingen ikv besparende en energieopwekkende maatregelen die noodzakelijk zijn om de erfgoedkenmerken en – elementen te respecteren en die expliciet vermeld staan in de toelating of het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed.”*

Aan het artikel 11.3.5. wordt een vijfde punt toegevoegd dat het toekennen van een onderzoekspremie aan energieaudits voor beschermde monumenten mogelijk maakt. Deze maatregel versterkt het bewustzijn voor energiezuinigheid van beschermde monumenten.

Een energieaudit geeft antwoord op de vragen waar, hoeveel en op welke manier energie bespaard kan worden en houdt rekening met de specifieke karakteristieken van een historische woning. Ook kan een onderzoek gebeuren naar de kosten van water, brandstof en elektriciteit. De volledige energiehuishouding van het gebouw wordt doorgelicht. Om de erfgoedwaarden en het optimaliseren van de energiehuishouding van het gebouw op elkaar af te stemmen, is het aangewezen om voorafgaand aan het uitvoeren van energiebesparende werkzaamheden een energieaudit uit te voeren. De doorlichting en voorgestelde ingrepen hebben betrekking op het volledige gebouw, gaande van de gebouwschil tot de verwarmingsinstallatie, ventilatiebehoeften en isolatiemogelijkheden aan interieur en exterieur. Enkel bij een monument is de bescherming van toepassing op de erfgoedwaarden van interieur en exterieur. Gebouwen uit stads- en dorpsgezichten of cultuurhistorische landschappen zijn beschermd o.w.v. de exterieure erfgoedwaarden. De totaliteit van energiebesparende maatregelen zal enkel bij een beschermd monument verzoend moeten worden met de erfgoedwaarden aan interieur en exterieur. Daarom wordt de mogelijkheid om een onderzoekspremie te verlenen voor een energieaudit alleen voorzien voor beschermde monumenten.

Artikel 27 en artikel 28

Cf. nota Vlaamse Regering van 3 juni 2016 betreffende de meerjarenpremieovereenkomst voor de restauratie van Fort 4 te Mortsel 'VR 2016 0306 DOC.0541/1), pg. 3:

"De geldende voorschottenregeling is vervat in de artikelen 11.4.11., 11.4.12. en 11.4.14. van het Onroerenderfgoedbesluit. [...] Echter, nu deze voorschottenregeling voor de eerste keer praktisch toegepast moet worden bij een meerjarenpremieovereenkomst, blijkt ze beleidsmatig en budgettair contraproductief. [...] De verplichting, opgelegd conform de geldende voorschottenregeling bij meerjarenpremieovereenkomsten (artikel 11.4.14., tweede lid Onroerenderfgoedbesluit), om altijd 50% van de totale toegezegde tussenkomst als saldo in te houden, heeft tot gevolg dat de premienemers steeds een aanzienlijke kasmatige prefinanciering wordt opgelegd, gegeven het feit/de verplichting (artikel 11.4.2.,3°, van hetzelfde besluit) dat het per definitie moet gaan om subsidieerbare werken die minstens 5 mio euro moeten kosten, exclusief btw. Dit terwijl het bij dergelijke meerjarenpremieovereenkomsten evident gaat om 'betrouwbare' begunstigden en de inhouding van een zo hoog saldo vanuit risicobeperking dan ook niet proportioneel is. Ook de regeling, dat voor de laatste fase uit de meerjarenpremieovereenkomst absoluut geen enkel voorschot gevraagd kan worden (artikel 11.4.12, eerste lid, van hetzelfde besluit), blijkt moeilijk te verantwoorden vanuit het oogpunt van een beleid dat onroerend erfgoedinvesteringen wil stimuleren. Tot slot heeft de geldende '50%-saldo-verplichting' ook het ongewenste budgettaire effect dat de kasmatige/ESR-matige impact van een meerjarenpremieovereenkomst verhoudingsgewijs zeer zwaar weegt in het jaar van saldo-uitbetaling, terwijl het budgettair juist aangewezen lijkt om de kasmatige/ESR-matige impact ervan meer in de tijd te spreiden."

Om voormelde redenen wordt de voorschottenregeling in het Onroerenderfgoedbesluit als volgt aangepast: voor elke fase van een meerjarenpremieovereenkomst kan op vraag van de premienemer de desbetreffende toegekende premie integraal aan hem als voorschot worden uitbetaald, behalve wat de premie voor de laatste fase betreft, waarvoor slechts een voorschot van 50% uitbetaald kan worden. Deze aanpassing maakte deel uit van de beslissing van de Vlaamse Regering van 3 juni 2016.

Artikel 29

Betreft een technische reparatie. De premie voor buitensporige opgravingskosten wordt op forfaitaire basis bepaald en dit aan de hand van een door de minister goed te keuren formule. Deze formule bevat een forfaitaire basiskost, zijnde de modale kost voor een archeologische opgraving, een franchise en verschillende variabelen die de kost van een opgraving in positieve of negatieve zin beïnvloeden (cf. Ministerieel Besluit van 1 september 2016 houdende vaststelling van de forfaitaire basiskosten, de variabelen en de franchise voor de berekening van de premie voor buitensporige opgravingskosten en van de inhoud van de het aanvraagdossier). De forfaitaire basiskost wordt hierbij uitgedrukt als een vast bedrag en niet als een bedrag per oppervlakte-eenheid. Artikel 11.7.4, §1 wordt in die zin aangepast.

Het "Ministerieel Besluit houdende vaststelling van de forfaitaire basiskosten, de variabelen en de franchise voor de berekening van de premie voor buitensporige opgravingskosten en van de inhoud van de het aanvraagdossier" zal regelmatig aangepast worden aan de evoluerende marktprijzen. Om te vermijden dat teruggerepen wordt naar de prijzen uit het MB op het moment van de premieaanvraag i.p.v. naar de prijzen uit het MB op het moment dat de offerte werd opgemaakt, wordt een bepaling toegevoegd die aangeeft op basis van welk MB een premie berekend wordt, nl. het MB dat gold op het moment dat de opgraving van start ging.

Het plafonneren van de premie voor buitensporige opgravingskosten op maximaal € 40.000 leidt ertoe dat in bepaalde gevallen de premieaanvrager een premie bekommt die in eerder beperkte mate

tegemoet komt aan het buitensporige deel van een archeologische opgraving. Om die reden wordt voorgesteld het plafond te schrappen.

HOOFDSTUK 2. WIJZIGINGEN VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 28 NOVEMBER 2003 TOT VASTSTELLING VAN DE LIJST VAN TOELAATBARE ZONEVREEMDE FUNCTIEWIJZIGINGEN

Artikel 30

Gevolg gevend aan het principe om gemeenten hun autonomie volledig en volwaardig te laten uitoefenen, geeft het agentschap Onroerend Erfgoed in het kader van aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning niet langer adviezen die gekoppeld zijn aan een (vastgestelde) inventaris en/of die tot de gemeentelijke autonomie behoren.

Zo wordt in dit artikel het advies vanwege het agentschap Onroerend Erfgoed m.b.t. functiewijzigingen voor zonevremde gebouwen opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed geschrapt.

Bijkomend wordt in art. 10, 1° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot vaststelling van lijst van toelaatbare zonevremde functiewijzigingen gespecificeerd dat het moet gaan om gebouwen of gebouwencomplexen opgenomen in de “vastgestelde” inventaris bouwkundig erfgoed.

HOOFDSTUK 3. WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 14 MEI 2004 TOT OPRICHTING VAN HET INTERN VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID VLAAMS INSTITUUT VOOR HET ONROEREND ERFGOED

Artikel 31

Voor de vaststelling van de gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt wordt voorgesteld te procedure te vereenvoudigen. Deze vereenvoudiging komt neer op een tweemaandelijks vaststelling door het hoofd van het agentschap Onroerend Erfgoed in plaats van een vaststelling door de minister. Over de vaststelling wordt zesmaandelijks gerapporteerd aan de Vlaamse Regering (zie eerder onder **artikel 4**).

HOOFDSTUK 4. WIJZIGINGEN VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING TOT ORGANISATIE, INRICHTING EN BEHEER VAN BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA VAN 14 MEI 2004

Artikel 32

Betreft een technische reparatie. In artikel 46 wordt bijkomend verwezen naar monumenten, beschermd overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Artikel 33

Betreft een technische reparatie. In artikel 48 wordt “de Vlaamse minister, bevoegd voor de Monumenten en Landschappen” vervangen door “de Vlaamse minister, bevoegd voor het onroerend erfgoed”.

HOOFDSTUK 5. WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 28 MEI 2004 BETREFFENDE DE DOSSIERSAMENSTELLING VAN DE AANVRAAG VOOR EEN STEDENBOUW- KUNDIGE VERGUNNING

Artikel 34

Voor aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem waarbij de opmaak van een archeologienota verplicht is overeenkomstig artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, geldt dat een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag moet worden toegevoegd. Met de voorgestelde wijziging wordt bijkomend toegestaan dat aan de vergunningsaanvraag een archeologienota kan worden toegevoegd die nog niet bekrachtigd is maar wel al voor bekrachtiging bij het agentschap is ingediend. Dit zorgt ervoor dat de vergunningsaanvrager niet de termijn van 21 dagen voor bekrachtiging hoeft af te wachten om de vergunningsaanvraag in te dienen. De bekrachtigde archeologienota moet vervolgens worden ingediend vóór de beoordeling van de vergunningsaanvraag door de vergunningverlenende overheid.

HOOFDSTUK 6. WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 29 MEI 2009 BETREFFENDE DE DOSSIERSAMENSTELLING VAN DE AANVRAAG VOOR EEN VERKAVELINGS- VERGUNNING

Artikel 35

Voor aanvragen van een verkavelingsvergunning waarbij de opmaak van een archeologienota verplicht is overeenkomstig artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet, geldt dat een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag moet worden toegevoegd. Met de voorgestelde wijziging wordt bijkomend toegestaan dat aan de vergunningsaanvraag een archeologienota kan worden toegevoegd die nog niet bekrachtigd is maar wel al voor bekrachtiging bij het agentschap is ingediend. Dit zorgt ervoor dat de vergunningsaanvrager niet de termijn van 21 dagen voor bekrachtiging hoeft af te wachten om de vergunningsaanvraag in te dienen. De bekrachtigde archeologienota moet vervolgens worden ingediend vóór de beoordeling van de vergunningsaanvraag door de vergunningverlenende overheid.

HOOFDSTUK 7. WIJZIGINGEN VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 5 JUNI 2009 TOT AANWIJZING VAN INSTANTIES DIE OVER EEN VERGUNNINGSAANVRAAG ADVIES VERLENEN

Artikel 36

Gevolg gevend aan het principe om gemeenten hun autonomie volledig en volwaardig te laten uitoefenen, geeft het agentschap Onroerend Erfgoed in het kader van aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning niet langer adviezen die gekoppeld zijn aan een (vastgestelde) inventaris en/of die tot de gemeentelijke autonomie behoren.

Zo wordt in dit artikel het advies vanwege het agentschap Onroerend Erfgoed over aanvragen voor werken op percelen palend aan beschermde monumenten en het advies vanwege het agentschap Onroerend Erfgoed m.b.t. onroerend erfgoed opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed en de vastgestelde inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde geschrapt.

HOOFDSTUK 8. WIJZIGINGEN VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 27 NOVEMBER 2010 TOT UITVOERING VAN HET DECREET VAN 25 APRIL 2014 BETREFFENDE DE OMGEVINGSVERGUNNING EN HAAR BIJLAGEN

Artikel 37

In artikel 13 van het Omgevingsvergunningenbesluit wordt bepaald voor welke stedenbouwkundige handelingen de vereenvoudigde procedure (zonder openbaar onderzoek) kan gevolgd worden, m.n. voor de beschermde cultuurhistorische landschappen en de beschermde stads- en dorpsgezichten. Voor handelingen aan of palend aan een beschermd monument en voor handelingen in een beschermde archeologische site moet de gewone procedure (met openbaar onderzoek) gevolgd worden. Het is onduidelijk waarop dit onderscheid gebaseerd is.

Volgens de huidige regeling, zoals vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging is een openbaar onderzoek enkel verplicht voor stedenbouwkundige vergunningsaanvragen voor handelingen aan of palend aan een beschermd monument. In de lijn van deze regeling wordt ervoor geopteerd om de vereenvoudigde procedure mogelijk te maken voor alle beschermde goederen.

Artikel 38

Artikel 35 §3 bepaalt de gevallen waarin het agentschap Onroerend Erfgoed advies verleent over stedenbouwkundige handelingen en het verkavelen van gronden. Conform het kerntakenplan wordt de adviesplicht van het agentschap Onroerend Erfgoed voor vergunningsaanvragen die betrekking hebben op gronden die palen aan een beschermd goed, geschrapt. Gelet op het feit dat de archeologienota wordt bekrachtigd, vooraleer de vergunningsaanvraag wordt ingediend, is het niet wenselijk dat het agentschap advies verleent over aanvragen die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet.

HOOFDSTUK 9. SLOTBEPALINGEN

Artikel 39

Artikel 54 van het “decreet van 15 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen” stelt dat de datum van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet bepaald wordt in het wijzigingsbesluit. Deze datum wordt vastgelegd op 1 januari 2017.

Artikel 40

De inwerkingtreding van dit besluit wordt vastgesteld op 1 januari 2017, met uitzondering van 1° de artikelen 15 en 16 die regelen dat de onroerenderfgoedprijs enkel kan worden toegekend voor beschermd onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen. De inwerkingtreding van deze artikelen op 1 november 2017 zorgt ervoor dat het uitreiken van de onroerenderfgoedprijs in 2017 niet in het gedrang komt. Het beperken van de prijs tot beschermd onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen vergt immers een aanpassing van het wedstrijdreglement bepaald bij Ministerieel Besluit van 16 maart

2015. Een dergelijke aanpassing zal worden doorgevoerd in 2017, maar pas worden gecommuniceerd na het uitreiken van de onroerendergoedprijs 2017. Dit laat toe dat kandidaat-indieners voor de prijs in 2017 die in het najaar van 2016 reeds starten met de voorbereiding van hun dossier dit nog kunnen doen volgens het bestaande wedstrijdreglement (en dus ook voor niet-beschermd onroerend erfgoed) Anderzijds verschafft het kandidaat-indieners voor de prijs in 2018 voldoende tijd om een dossier overeenkomstig het aangepaste wedstrijdreglement voor te bereiden;

2° artikel 24 dat een technische reparatie doorvoert aan artikel 11.2.34, 3° van het Onroerendergoedbesluit. Aangezien een gelijkaardige, maar niet geheel correcte reparatie geregeld is in artikel 764 van het “besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning”, is het noodzakelijk artikel 24 van dit besluit in werking te laten treden op de dag na inwerkingtreding van het “besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning”;

3° de artikelen die wijzigingen aanbrengen aan het “besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning”. Deze kunnen ten vroegste worden doorgevoerd op de datum van inwerkingtreding van het te wijzigen besluit.

Artikel 41

Behoeft geen verdere uitleg.

De minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke kansen
en Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE